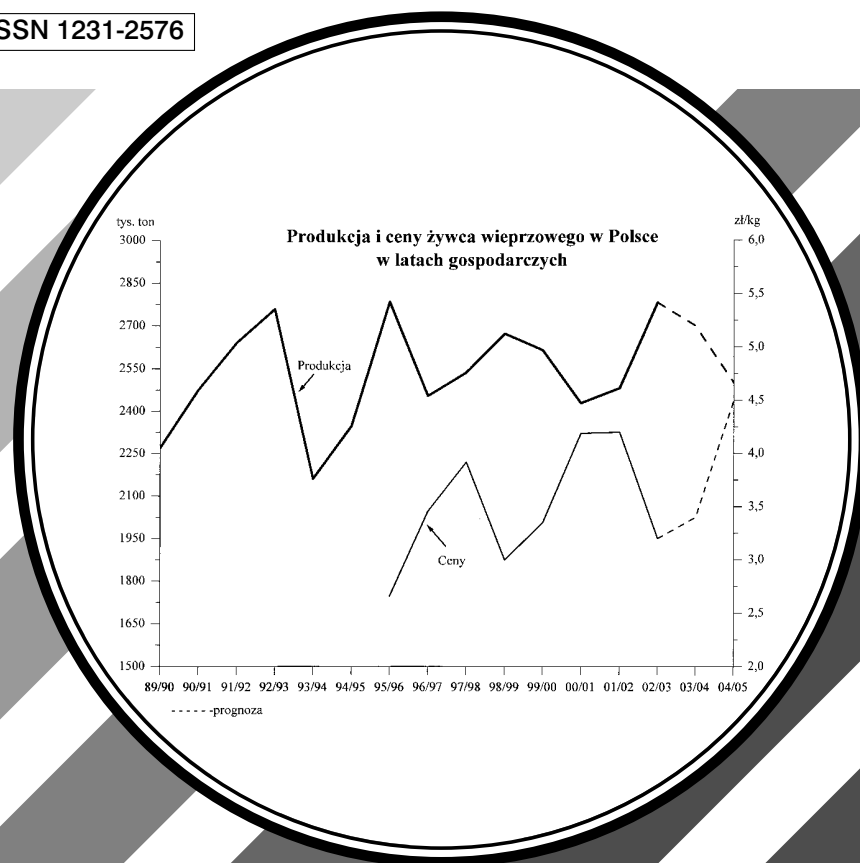

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

**ANALIZY
RYNKOWE**

PAŹDZIERNIK 2003

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0-prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0-prefiks·22) 661-78-75

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0-prefiks·22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 595

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 29.09.2003 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Krzysztof Mateńko, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2004 r.

REASUMPCJA

W 2003 roku produkcja mięsa wieprzowego, drobiowego i wołowego wyniesie prawdopodobnie około 3380 tys. ton w wadze bitej cieplej i będzie większa aniżeli w 2002 roku o 9%, w tym wieprzowego o 9%, wołowego o 12% i drobiowego o 9%. Tak duży, drugi rok z rzędu, wzrost produkcji stwarzał bardzo trudną sytuację dla producentów żywca i mięsa, ponieważ za wzrostem tym nie nadążał globalny popyt. Przewaga podaży nad popytem występowała na wszystkich podstawowych rynkach mięsa deprecjonując w pierwszej kolejności ceny żywca, a w drugiej, ceny mięsa. Jednakże na rynkach drobiu i wołowiny procesy dostosowawcze przebiegały sprawniej niż na rynku wieprzowiny. Na rynku wieprzowiny procesy te nie przebiegały samoczynnie i wymagały interwencji.

W 2002 roku zakupy interwencyjne były rekordowo duże, bo dokonywane były także w IV kwartale, które nigdy przedtem nie miały miejsca w tym okresie. Ceny skupu trzody w końcu ubiegłego roku były jednak niższe aniżeli rok wcześniej o około 30%. W pierwszym półroczu 2003 roku produkcja trzody była wyższa o 14% niż w I półroczu 2002 roku. Podaż trzody nadal więc przewyższała popyt, mimo jego wzrostu. Aby zapobiec katastrofalnemu spadkowi cen trzody trzeba było interweniować. W wyniku interwencji spadek cen skupu trzody zatrzymano na poziomie około 3 zł/kg, który okazał się stanowczo za niski dla producentów.

W lipcu tego roku pogłowie trzody było tylko nieco mniej liczne aniżeli w lipcu 2002 roku, ale stan pogłowia prosiąt był o 4%, a macior prośnych o 7% niższy. Ocenia się, że pod koniec 2003 roku pogłowie trzody będzie prawdopodobnie mniejsze aniżeli w poprzednim roku o 3–4%, a w lipcu 2004 roku roczna stopa spadku może wynieść 6–7%. W roku gospodarczym 2003/04 chów trzody, ze względu na nieurodzaj zbóż będzie bowiem jeszcze mniej opłacalny niż w minionym roku. Wprawdzie ceny trzody

już w II kwartale przyszłego roku mogą wzrosnąć, ale wzrost cen zbóż i pasz będzie wcześniejszy i znacznie większy.

Wysoka fala podaży, z początkiem przyszłego roku, zacznie więc opadać. Przewiduje się, że podaż trzody w I półroczu 2004 roku będzie mniejsza aniżeli w tym roku o około 5%, tj. o 60 tys. ton wbc. Jednakże bez zakupów na zapasy, podaż wieprzowiny w pierwszym półroczu 2004 roku pozostająca na rynku krajowym (po uwzględnieniu także przewidywanego importu i eksportu) będzie większa niż w I półroczu tego roku o około 65 tys. ton. Taki wzrost potencjalnej podaży będzie uniemożliwiał wzrost cen trzody, przynajmniej w I kwartale. Wsparcie rynku w tym okresie będzie prawdopodobnie konieczne.

Podstawowym problemem sektora wieprzowiny są obecnie wysokie zapasy i pilność ich upłynnienia. Istotną przyczyną tej sytuacji była niska aktywność eksportu w 2002 roku. Dodatkowo saldo handlu zagranicznego wieprzowiną w ubiegłym roku wyniosło zaledwie 27 tys. ton, wobec 42 tys. ton w 2001 roku, w którym produkcja trzody była znacznie niższa i w którym nie było interwencji na rynku. W bieżącym roku aktywność handlu wydatnie wzrosła.

W I półroczu 2003 roku dodatnie saldo obrotów wieprzowiną wyniosło 78 tys. ton, podczas gdy rok temu eksport równoważył import. Duży wzrost eksportu i salda był wynikiem wzrostu eksportu z zapasów z 5 do 35 tys. ton i wzrostu eksportu bezpośrednio z rynku z 24 tys. ton w I półroczu 2002 roku do 63 tys. ton. W II półroczu 2003 r. przewiduje się podobne saldo obrotów. W I półroczu przyszłego roku warunki handlu będą prawdopodobnie korzystniejsze niż w bieżącym roku. W Unii Europejskiej spadkowa faza cen trzody zbliża się do końca i z początkiem przyszłego roku rozpocznie się faza ich wzrostu. Produkcja trzody będzie

w tym czasie mniejsza niż w bieżącym roku. Konkurencyjność na rynku międzynarodowym ze strony Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych ulegnie osłabieniu. W tym ostatnim kraju kolejna faza wzrostu cen trzody rozpoczęła się już w II kwartale bieżącego roku, w którym ceny były wyższe niż w II kwartale 2002 roku o 22%.

Po prawie dwukrotnym wzroście eksportu żywca i mięsa wołowego w 2002 roku, w bieżącym roku eksport będzie nieco niższy aniżeli w ubiegłym roku ze względu na wyczerpanie zapasów. Ocenia się, że w 2004 roku, eksport bydła rzeźnego, mięsa, przetworów i podrobów może być jeszcze niższy niż w 2003 roku.

W 2002 roku, a także w I półroczu 2003 roku warunki rynkowe sprzyjały wzrostowi konsumpcji mięsa. W ubiegłym roku ceny detaliczne wieprzowiny systematycznie malały i w końcu roku były o 10% niższe niż rok wcześniej, a w I półroczu 2003 roku spadły o dalsze 7%. W rezultacie popyt na wieprzowinę wzrósł, zwłaszcza w I półroczu 2003 roku, choć nie na miarę podaży. Również w II półroczu 2003 roku i w I kwartale 2004 roku podaż wieprzowiny będzie na tyle duża, że ceny nie powinny znacząco wzrosnąć. Ocenia się, że jej spożycie w 2003 roku wyniesie około 41 kg i będzie o około 2 kg większe niż w 2002 roku.

W I półroczu 2003 roku nastąpiło przyspieszenie procesu uprzemysławiania ubojów zwierząt rzeźnych. Zjawisko to utrzyma się także w roku następnym. Notuje się także silne ożywienie inwestycyjne, wymuszone bliską integracją z UE. Stabilna jest sytuacja finansowa sektora. Rok 2004 będzie trudny dla większości przedsiębiorstw przemysłu mięsnego. Stan finansowy tego sektora może pogorszyć się. Dotyczy to głównie przedsiębiorstw, które są opóźnione w procesach dostosowawczych do standardów weterynaryjnych UE. Będzie to okres weryfikacji zdolności firm do pokonywania jakościowych barier wejścia na rynki zbytu.

SUMMARY

The production of swine, beef and poultry meat in 2003 is forecast at about 9% up from the previous year and would total 3380 thousand tons in terms of slaughter weight. The production of swine, beef and poultry would increase by 9, 12 and 9%. Such bulk increase in output reported for the second year in row created a very difficult situation for livestock producers and processors, because it was not matched by overall increase in demand. Excessive supplies were observed on all basic meat markets, pushing down in first turn livestock prices and then meat prices. However adjustment processes on the markets of poultry and beef went more efficient than on the swine market where the situation required the government intervention.

Intervention purchases in 2002 reached a record level. They were conducted for the first time ever additionally in the IV quarter of the year. Nevertheless swine procurement prices at the end of 2002 were 30% down from a relevant period of 2001. Swine production in the first half of 2003 was 14% higher than in the first half of 2002. Thus swine supplies still were in excess of rising demand. Therefore in order to prevent swine prices from a sharp decline it was necessary to exercise intervention on the market. Due to conducted intervention declining pork prices stopped at about 3 PLN/kg, which was substantially below the producers' breakeven point.

In July 2003 the size swine stock slightly contracted as compared to July 2002, but the number of piglets and sows in-pig was respectively 4 and 7% down. The size of swine stock at the end of 2003 is forecast some 3–4% down and 6–7% down in July 2004. Reflecting poor cereal crops the profitability of swine production in the 2003/04 season will decline. Although swine prices are expected to increase in the II quarter of 2004, the increase in cereal and feedstuff prices

is forecast earlier on and would be significantly higher.

Therefore strong supply pressure will relax at the beginning of 2004. In the first half of 2004 pork supplies are projected 5% or 60 thousand tons down in terms of slaughter weight. However without intervention procurement, pork supplies on the domestic market in the I half of 2004 (taking account the balance of foreign trade) would be higher by some 65 thousand tons than in the I half of 2003. Such increase in supplies will keep the prices at low level at least in the I quarter of 2004. Intervention on the market will then appear inevitable.

High level of intervention stocks with an urgent need to liquidate them are presently considered main problems in the swine sector. Low exports in 2002 were one of key reasons leading to such situation. The positive balance of foreign trade in pork totalled in 2002 slight 27 thousand tons versus 42 thousand tons 2001, when production was significantly lower and no intervention on the market. In 2003 foreign trade in pork shows a significant recovery.

The positive balance of trade in the I half of 2003 totalled 78 thousand tons, while a year ago pork exports just offset imports. Large increase in exports and so in the balance of trade occurred due to rising exports out of intervention stocks (from 5 to 35 thousand tons) as well as due to more than doubling direct free market exports (63 thousand tons versus 24 thousand tons). The balance of foreign trade in the II half of the 2003 is forecast at a similar level. Terms of trade in the I half of 2004 are likely to improve as compared to the current year. Downward phase in pork prices in the EU is ending up and some increase is expected at the beginning of the next year. At the same time the production is expected below the last current year level. Thus on the world

market the EU and USA will relax their competition. In the latest country pork prices upward movement already in the II quarter of 2003 (by 22% as compared to II quarter 2002).

Following doubling in 2002, a slight decline in exports of live cattle and beef is expected this year because of exhausted stocks. In 2004 beef and live cattle exports are likely to decline further.

The market conditions prevailing in 2002 and in the I half of 2003 supported the increase in meat consumption. Last year retail pork prices were gradually declining and at the end of the year were 10% down from December 2002. Over the I half of 2003 the prices declined further by 7%. Reflecting that the demand for pork increased, particularly in the I half of 2003, however still lagged behind growing supplies. Pork supplies in the II half of 2003 and in the I quarter of 2004 will be bulk enough to prevent pork prices at retail level from further increase.

Per capita consumption of pork in 2003 is estimated at about 41 kg, which would be 2 kg up from 2002.

The processes of industrialisation in slaughters accelerated in the I half of 2003. Such process will prevail also next year. A strong recovery in investments, induced by coming soon integration with the EU, is observed. Financial situation of the sector is quite stable.

The year of 2004 will be difficult for majority of the enterprises dealing with meat processing. Despite further increase in output, financial condition of the sector is likely to deteriorate, which particularly concerns the enterprises lagging in adjustments to the EU veterinary standards. It will be a period of verification of abilities to overcome quality barriers while entering the markets.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek drobiu i jaj /24/ • październik 2003,
2. Rynek mleka /25/ • październik 2003,
3. Rynek zbóż /25/ • listopad 2003,
4. Rynek ziemniaka /24/ • listopad 2003,
5. Rynek rzepaku /24/ • listopad 2003,
6. Rynek owoców i warzyw /23/ • listopad 2003,
7. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /18/ • grudzień 2003,
8. Popyt na żywność /4/ • grudzień 2003,
9. Rynek cukru /24/ • grudzień 2003,
10. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /25/ • kwiecień 2004,
11. Rynek pasz /15/ • kwiecień 2004,
12. Rynek mięsa /26/ • maj 2004,
13. Rynek ziemi rolniczej /7/ • wrzesień 2004.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2003 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
